

Priporočeni ukrepi za delodajalce v času epidemije COVID -19

Avtorja:

Primož Vrbinc, dipl. inž. teh. var., (UN)

Miha Juvan, dipl. inž. teh. var., (UN)

V času, ko država in njeno prebivalstvo bijejo bitko z zahrbtno boleznijo COVID-19, nekatera podjetja še vedno obratujejo neprekinjeno. Zaradi nastalih razmer je potrebno uvesti dodatne ukrepe, s katerimi se zagotovijo primerni pogoji za varno in zdravo delo. Pri načrtovanju ukrepov moramo posebno pozornost nameniti ogroženim skupinam delavcev.

Nekatere ogrožene skupine:

- nosečnice,
- delavci na bioloških in imunosupresivnih zdravilih,
- delavci na kemoterapiji,
- delavci z od inzulina odvisno sladkorno boleznijo,
- delavci s kronično pljučno boleznijo ali malignim obolenjem, ki so bili ali so še na kateri koli vrsti protivnetne imunosupresivne terapije v zadnjem letu ali ki imajo pogosta recidivna vnetja zaradi okužb (kot so KOPB, bronhiektazije, kronična astma na terapiji, pljučna fibroza, druge sistemske avtoimune bolezni na dihalih, pljučni malignom),
- delavci, starejši od 60 let,
- delavci s težjimi srčno-žilnimi obolenji,
- delavci z ostalimi težjimi obolenji,
- delavci s težjimi psihiatričnimi obolenji.

Splošna priporočila za preprečevanje epidemije COVID-19:

- Spodbujajte svoje zaposlene, da v kolikor kažejo bolezenske znake, ostanejo doma.
- Posebno pozornost namenite zgoraj navedenim ogroženim skupinam delavcev.
- Seznanjajte svoje zaposlene o izvedenih ukrepih.
- Uvedite postopek vstopa v poslovne prostore, upoštevajoč priporočila NIJZ.
- Zagotovite ustrezna sredstva za umivanje in razkuževanje rok, predlagamo, da izobesite plakate s prikazom pravilnega umivanja in razkuževanja rok.
- Zagotovite ustrezno prezračevanje prostorov, bodisi z naravnim prezračevanjem oz. s povečanjem pretoka umetnega prezračevanja.
- V kolikor je mogoče, ohranjajte medsebojno razdaljo 2 m. Če to ni mogoče zagotoviti, postavite med delavci fizične pregrade (npr. pleksi steklo). V nasprotnem primeru delavcem zagotovite osebno varovalno opremo (maske, zaščitna očala, rokavice).
- V kolikor imate kadičnice, menze, prostor za odmor ipd., omejite število največjega dovoljenega števila oseb, ki se v prostoru lahko zadržujejo.
- Na prostoru, predvidenem za kajenje, omejite število kadilcev na maksimalno eno osebo ali pa v celoti prepovejte kajenje.
- Zaposlene v pisarnah spodbujajte, da malicajo na svojem delovnem mestu v pisarni.
- Čas odmora za malico ustrezno prerazporedite glede na število delavcev, izmen in oddelke. To pomeni, da ne prihaja do mešanja med posamezniki iz različnih skupin.
- V kolikor ima vaše podjetje tudi jedilnico, poskrbite za minimalno 2-metrške odmike v vrsti za čakanje. Mize in stole pa obvezno razporedite tako, da boste zagotovili 2-metrski minimalni odmik med posameznimi delavci.
- Identificirajte potencialna stičišča, kjer se ljudje srečujejo, in jih v kar največji meri eliminirajte (kavomati, avtomati za pijačo, čajna kuhinja ipd.). Ostajajte humani in ne omejujte dostopa do pitne vode.
- Spodbujajte svoje zaposlene, ki kadijo, da prenehajo s kajenjem.
- Upoštevajte priporočila NIJZ in spodbujajte delavce, da se tudi izven območja podjetja ne družijo med seboj.
- Če je možno delo opraviti od doma, to omogočite vsem svojim delavcem, ne pozabite pa o tem obvestiti IRSD, napisati aneks v pogodbo o zaposlitvi ter dopolniti izjavo o varnosti z oceno tveganja.
- Omejite število prisotnih delavcev na najmanjše možno, ki še lahko zagotavljajo normalen delovni proces. Po potrebi prerazporedite delavce v več izmen na način, da

se upošteva že omenjene odmike, pregrade in kjer le-to ni mogoče, obvezno uporabo OVO.

- V kolikor se v objektu nahajajo dvigala, prepovejte nenujno uporabo in spodbujajte uporabo stopnišč. Hkrati upoštevajte priporočila NIJZ za uporabo dvigal v času epidemije COVID-19.
- Čistilnemu servisu dodajte navodila, da se pogosteje razkužuje vse površine, ki se jih zaposleni v poslovnih prostorih dotikajo, kot npr. kljuge, gumbe v dvigalu, gumbe na avtomatih za pijačo oz. hrano, držala na stopniščih, mize v jedilnici. Vodi naj se časovna evidenca v pisni obliki.
- Če gre za izmensko delo, po koncu izmene priporočamo razkuževanje delovnih površin in prostorov.
- Vsak potencialno kužni odpadke odložimo v dve vrečki. Prva služi za odpadne rokavice, očala, masko, obleko (vsa OVO), druga pa služi kot ovoj. Vrečko z odpadki je potrebno hraniti ločeno 72 ur, nato jo odvrzite v navaden zabojnik za komunalne odpadke.
- O vseh uvedenih ukrepih naj se vodi evidenca.
- Vnaprej definirajte oz. določite potencialno izolacijsko sobo, ki bo namenjena delavcem, ki med delom začnejo kazati bolezenske znake značilne za COVID-19, vendar ne morejo takoj oditi domov ter nimajo lastne pisarne (npr. v proizvodnji, skupne pisarne, recepcije, ipd.). Takšen delavec se mora takoj opremiti z zaščitno masko in se osamiti, kjer čaka na lasten prevoz. Po njegovem odhodu ne pozabite na popolno dezinfekcijo izolacijske sobe in prostorov, v katerih se je oboleli gibal v zadnjih 72 urah. Pozornost namenite tudi delavcem, s katerimi je bil v zadnjih 72 urah v stiku. Naj podrobno spremljajo svoje zdravstveno stanje, na delu obvezno uporabljajo zaščitno masko in se takoj samoizolirajo, v kolikor začnejo kazati bolezenske znake.
- Za vse dodatne informacije kontaktirajte svojega izvajalca medicine dela.

Ves čas pozorno spremljajte vsa priporočila pristojnih institucij (Vlada RS, NIJZ) in po potrebi dodatno revidirajte ukrepe, skladno z razvijajočo se situacijo v državi.

Poleg že omenjenih ukrepov pa nikakor ne pozabite na požarno varnost v svojih poslovnih prostorih. Marsikje se namreč omejujejo vstopi v poslovne prostore z namenom, da vsi uporabniki prečkajo točno določen vhod, kjer se vsakomur izmeri telesna temperatura. S tem ukrepom ni nič narobe, vendar ne pozabite, da morajo biti vsi evakuacijski izhodi vedno prosti in prehodni, kar pomeni da jih ne zaklepajte (razen seveda, kadar je uporabljena smernica SZPV 411).

Ena od večjih pomanjkljivosti, ki se sedaj pojavlja v podjetjih je odsotnost oseb, odgovornih za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije, kar je posledica ukrepa dela na domu. Poskrbite, da bodo zaposleni, ki so še vedno prisotni v poslovnih prostorih podjetja, v čim večji možni meri primerno seznanjeni s postopki gašenja začetnih požarov in s pravilnim izvajanjem evakuacije. Izobešen odločitveni diagram, ki ga vidite na naslednji strani je lahko odlična pomoč pri ozaveščanju oz. opominjanju.

ZAŠČITA DIHAL – ZAŠČITNE MASKE IN RESPIRATORJI

ZAŠČITNE MASKE – SIST EN 14683:2019+AC:2019

Zaščitne maske uvrščamo v osebno varovalno opremo, ki skrbi za zaščito dihal pri delu predvsem za delavce v zdravstvu. Zaščitne maske se med seboj razlikujejo po stopnji zaščite in so primerni za različna delovna okolja z različnimi stopnjami ogroženosti zdravja.

Tip I: dvoslojne zaščitne maske z elastiko ali s trakovi, So brez dodatne tekočinske zapore. Namenjene so predvsem za zaščito (delovnega) okolja.

Tip II: trislojne zaščitne maske z elastiko ali trakovi, ki so namenjene za zaščito (delovnega) okolja in so brez dodatne tekočinske zapore. Primerne so za uporabo tam, kjer izpostavljenost krvi ali drugi telesni tekočini ne predstavlja tveganja.

Tip IIR: tri ali štirislojne maske, z elastiko ali trakovi, ki so namenjanje tako za zaščito (delovnega) okolja kot tudi za zaščito uporabnika in imajo tekočinsko zaporo, ki pomaga ščiti uporabnika pred krvjo in drugimi telesnimi tekočinami (npr. kapljice pri kašlju)

Medicinsko masko tipa I se uporablja samo za bolnike in druge osebe, da zmanjšate tveganje za širjenje okužbe v epidemijah zaradi pandemije. Maska tipa I ni namenjena za uporabo zdravstvenih delavcev v operacijski sobi ali drugih nastavitvah s podobnimi zahtevami

RESPIRATORJI – SIST EN 149:2001+A1:2009

Respirator uvrščamo v osebno varovalno opremo, ki skrbi za zaščito dihal pri delu. Respiratorji se med seboj razlikujejo po stopnji zaščite in so primerni za različna delovna okolja z različnimi stopnjami ogroženosti zdravja.

Respiratorji z zaščitno stopnjo **FFP-1** ščiti pred delci, katerih koncentracija ne presega 4x MDK (maksimalno dovoljena koncentracija) - ščiti pred inertnim prahom znanih koncentracij.

Respiratorji z zaščitno stopnjo **FFP-2** respirator ščiti pred delci, katerih koncentracija ne presega 10x MDK - ščiti pred manj strupenim (zdravju škodljivim) prahom.

Maske razreda **FFP-3 FFP3** respirator ščiti pred delci, katerih koncentracija ne presega 20x MDK - ščiti pred prahom strupenih in zelo strupenih snovi, prahom rakotvornih substanc, radioaktivnim prahom, sporami, bakterijami, virusi in biokemičnimi substancami (encimi).

Seveda je učinkovitost osebne varovalne opreme pogojena tudi z pravilno namestitvijo oz. uporabo.

Za dodatne informacije in nasvete nas lahko kontaktirate na:
primoz.vrbinc@zvd.si ali 031 810 346
miha.juvan@zvd.si ali 031 394 784